

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۱/۱۲/۰۸

مطیع الله رو هیال

یوه سهوه،

چي باید اصلاح سي

د ۱۳۹۳ ش کال په اوخرو کي مي د لوی استاد پوهاند حبيبي شعري کلیات سره راټول او چاپ کړل. د کلیاتو له پاره د شعرونو راټولولو څو کلونه په بر کي ونيول، د بېلابېلو مجلو، اخبارونو او کتابونو څخه مي د علامه حبيبي پښتو د دري شعرونه سره یو ځای او وروسته مي د یوې کوچنۍ مقدمې سره چاپ او خپاره کړل.

د کلیات لومړۍ برخه پښتو ده، چي د علامه حبيبي د متفرقو اشعارو تر څنگ د هغه یوه پخوانۍ شعري مجموعه (ملي پسرلی) هم پکښي چاپ سوېده. د پښتو متفرقاتو په آخر کي یو شعر خپور سوی دی، چي عنوان ئې (سره وبا) دی. یاد شعر د کلیات په (۱۵۴ - ۱۵۶) مخونو کي خپور سوی او د سر بیت ئې داسي دی:

چي گډه په وطن سوه سره وبا کلي په کلي
د خدای مسلمانان ئې کړل تبا کلي په کلي

شعر داسي ختم سوی دی:

ای لویه قدیر خدایه! دغه خواست مي ته قبول کړي
خلقیان د دې وطن کړي پوپنا کلي په کلي

په ۱۳۷۹ ش کال (د علامه حبيبي د څېړنو مرکز) له خوا د علامه حبيبي دوي پارسي مجموعې په یوه وقایه کي د (درد دل و پیام عصر) تر نامه لاندې خپري سوی. دغه کتاب د ښاغلي استاد حبيب الله رفیع په زیار چاپ او خپور سوی دی، پر کتاب باندې د خپروونکي کوچنۍ یادښت راغلی دی، ورپسې د ښاغلي پوهاند ډاکټر محمدحسن کاکړ یو اووه مخیزه سریزه راغلي ده. پوهاند صاحب په سریزه کي د علامه حبيبي پر شعر او د دوی د ژوند پر بېلابېلو اړخونو په لنډ ډول رڼې دی، او د دوی په یادو شعري مجموعو کي ئې د مسلمان او افغان په باب د علامه حبيبي پر تاثراتو بحث کړی دی. خپله سریزه ئې په پورتنۍ شعر سره ختمه کړېده، او لیکلي ئې دي چي علامه مرحوم د ژوند په وروستیو کلونو کي د هیواد له حالاتو څخه متاثره وو او دغه تاثر ئې په خپل یوه پښتو شعر کي ښکاره کړی دی، ورپسې ئې پورتنۍ ټول شعر رانقل کړی او ثبت کړی دی.

څنگه چي د کلیاتو شعرونه له بېلابېلو مجلو، اخبارونو او کتابونو څخه راټول سوي دي، ما (روهیال) هم دغه شعر د علامه صاحب د نوموړي پارسي مجموعې له سریزي څخه را اخیستی او په کلیات کي راوړی دی.

څو ورځي مخکي مي په علامه رشاد اکاډمي کي د علامه رشاد مرحوم یوه خطي شعري مجموعه چي نوم ئې (د افغانستان بدي ورځي) وو کتله، د مطالعې په جریان کي پر دغه شعر (سره وبا) پېښ سوم چي د علامه رشاد په خپل خط په نوموړي مجموعه کي ثبت وو. د علامه صاحب یاده مجموعه په (۱۳۷۳ ش) په پېښور کي چاپ سوي ده، د (سره وبا) شعر د چاپي مجموعې په (۷ - ۹) مخونو کي راغلی دی، دا چي چاپي مجموعه ئې ما (روهیال) تر اوسه لیدلې نه ده، نو ځکه د هغوی له دغه شعر سره هم مخامخ سوی نه وم.

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکي په خبر و لولی

په هر صورت، د دې يادونه ضروري بولم چي دغه شعر (سره وېا) د علامه حبيبي نه بلکي د فاضل استاد پوهاند رشاد مرحوم دى، دا چي بناغلي پوهاند ډاکټر محمدحسن کاکړ د کوم استاد له مخي علامه حبيبي ته منسوب کړى دى، ما ته معلومه نه ده، څنگه چي ما دغه سهوه بيا تکرار کړه، د خپلو اسلافو او دواړو پوهانو له ارواوو څخه بخښنه غواړم، او د دغي کوچنۍ توضيح په توسط غواړم لومړى دغه بې ځايه انتساب اصلاح او ورپسې خپله سهوه ښکاره کړم، خو په راتلونکي کي کوم بل څوک د دغسي سهوي مرتکب نه سي.

نوى ښار – کندهار
۲۱ ثور ۱۳۹۴ ش

د پاڼو شميره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې ښې پاروالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکي په ځير و لولئ